

Rundschreiben November 2011

Liebe Mitglieder und Freunde – Hyvät jäsenet ja ystävät!

Hier unser Programm für November – Januar
Das nächste Rundschreiben erscheint Anfang Februar 2012.

Veranstaltungen

Stammtisch

Unser Stammtisch findet am jeweils **zweiten Montag** des Monats um 19.00 Uhr statt; im Winterhalbjahr im Casa Toscana/Hotel Rivoli (gegenüber vom Bahnhof), im Sommer im Restaurant Huili im Uferpark des Tuusulanjärvi-Sees.
Der Stammtisch ist für jedermann offen, so sind auch eure Freunde willkommen!

Mo 14.11. 19.00 Uhr Stammtisch im Casa Toscana

Mo 12.12. 19.00 Uhr Stammtisch im Casa Toscana

Mo 9.1. 19.00 Uhr Stammtisch im Casa Toscana

Mi 14.12. 18.30 Uhr Weihnachtsfeier mit anderen Freundschaftsvereinen aus Järvenpää wird im unteren Saal der alten Kirche von Järvenpää (Kirkkotie 1-3) gefeiert. Die Feier wird in diesem Jahr von der Finnisch-Ungarischen Gesellschaft in Järvenpää organisiert. Anmeldungen bis zum 8.12. an Heli Alaja, heli.alaja@gmail.com. Bitte nehmen Sie ein kleines Geschenk mit.

Hinweis auf andere Veranstaltungen

Sa 19.11. 10–15 Uhr Deutscher Weihnachtsmarkt in Riihimäki

Deutsche Weihnachtsmarktatmosphäre wird in diesem Jahr schon zum fünften Mal auf dem Ragnar-Granit-Platz und dessen Umgebung in Riihimäki versprüht werden. Verkaufsstände wird es im Gebäude des Majakka-Einkaufszentrums (Ober- und Untergeschoss) sowie auf der Parkhallenseite der „Ballenpresshalle“ (Paalaushalli) geben. Glühwein wird in Zelten am Irischen Setteri und Feeniks-Café verkauft. Außerdem bekommt man auf dem Markt Bratwurst, Eierpfannkuchen und gebratene Kleine Maränen (Muikku). Es werden 70 Verkäufer anwesend sein. Überall auf dem Markt wird deutsche Weihnachtsmusik erklingen, und mehrere Chöre werden für Live-Musik sorgen. Die Frau des Weihnachtsmanns hat Dienst und verteilt Süßigkeiten an Kinder und Kindgebliebene. Es wird auch eine Weihnachtskrippe geben. Der Markt wird vom Finnisch-Deutschen Verein Riihimäki organisiert.

Sa 26.11. Weihnachtsbasar in der Deutschen Schule (Malminkatu 14, Helsinki)

Sa 18.12. 18.00 Uhr Die schönsten Weihnachtslieder in der Deutschen Kirche
(Unioninkatu 1, Helsinki)

Das Goethe-Institut Helsinki ist umgezogen!

Neue Adresse: Salomonkatu 5 B, 00100 HELSINKI (Haus von Hotel Presidentti, Eingang am Platz Narinkkatori). Geöffnet Mo-Do 12-18 Uhr, Fr 12-16 Uhr. <http://www.goethe.de/ins/fi/hel/>

Von den aktuellen Veranstaltungen in Goethe-Institut hier ein Beispiel:

Vom 1.11. bis zum 13.12.2011 gibt es die DIENSTAGSFILME im Goethe-Filmclub,
Eintritt mit Goethe-Filmclubkarte 8 € oder 2 € / Film

z.B. 29.11. Nosferatu - Phantom der Nacht, ein Film von Werner Herzog (1978, Farbe, 103 min.)

Das **Sprachunterrichtsprogramm** für das Frühjahr 2012 der Volkshochschulen kann unter diesen Internetseiten eingesehen werden:

www.jarvenpaa.fi/tyovaenopisto

www.tuusula.fi/kansalaisopisto/

www.kerava.fi/keravanopisto.asp

Vergangene Veranstaltungen

Der Botanische Garten in Kumpula

Eine Gruppe von 10 TSSY-Mitgliedern und ihren Freunden machte am 10.9.2011 einen Ausflug in den Botanischen Garten in Kumpula. Das Wetter konnte besser nicht sein, und der Garten war noch in seiner sommerlichen Blütenpracht.

Gartenpflege ist eine jahrtausendalte Kultur, vielleicht noch älter, so soll es schon im Paradies einen Apfelbaum gegeben haben. Die ersten botanischen Gärten entstanden jedoch erst in der Zeit der Renaissance im 16. Jahrhundert.

In Finnland wurde der erste botanische Garten 1678 in Turku angelegt und dann 1829 zusammen mit der Universität nach Helsinki verlegt. Seit der Eröffnung des Gartens in Kaisaniemi vergingen fast 180 Jahre bevor der Garten in Kumpula eröffnet wurde. Die im Zeitraum von mehr als 20 Jahren geschaffene Anlage dient der botanischen Forschung und Ausbildung und bietet allen Interessierten freudige Erkenntnisse und Erlebnisse.

Interessant ist die Geschichte von Kumpula. Der Gutshof Kumpula war im 19. Jahrhundert eines der größten und bestgepflegten Güter in der Umgebung von Helsinki. Zu den 400 Hektar gehörten auch die Gebiete von Herman und Toukola sowie die Hälfte von Käpylä. Die heutigen Gebäude von Kumpula stammen aus dem 19. Jahrhundert, aber das Gut selber ist bedeutend älter; es entstand an der Stelle des Dorfes Gumtäct gegen Ende des 15. Jahrhunderts. Einige Kilometer vom Gutshof entfernt wurde 1550 die Stadt Helsinki gegründet.

In Kürze:

- In den 1460er Jahren erste urkundliche Erwähnung des Gutes.
- 1481 wird das Rittergut Wiksberg (Gutshof Kumpula) gebildet und bekommt 1498 die Steuerfreiheit.
- 1841 Fertigstellung des heutigen Hauptgebäudes.
- 13.5.1848 Die finnische Nationalhymne (Maammelaulu) wird auf dem Kumtähti-Feld des Gutes erstmalig gesungen.
- 1893 Die Stadt Helsinki erwirbt das Gut und verpachtet es. Zu der Zeit war das Gut ein bedeutender Milchproduzent.
- 1905-1960 Pächter ist das Zentralamt für Gesundheitswesen, und das Gutshaus dient als zusätzliches Krankenhaus für venerische Krankheiten.
- 1928 erhält das Gut den finnischen Namen Kumpula; auch neben dem Namen Gumtäct werden die Namen Gumtähti und Kumtähti benutzt.
- 1979 wird das Gebiet an die Universität verpachtet, und 2009 wird der seit 1987 geschaffene botanische Garten für die Öffentlichkeit freigegeben.

Der Botanische Garten Kumpula ist in der Neuzeit angelegt worden, somit kann man den Garten und dessen Pflanzen auch im Internet aufsuchen. Die Pflanzen in Kumpula werden wohl ihre Blätter schon verloren haben, aber der nächste Frühling steht bald vor der Tür – ich empfehle einen Besuch.

In Kumpula gesehen und aus Prospekten entnommen von
Sakari Heikkilä

Deutscher Abend 12.9.2011 in Kerava

Es war eine weitere Begegnung im Rahmen der frischen Städtepartnerschaft Kerava-Aschersleben. In der Sompio-Schule versammelten sich 22 Gäste aus dem Salzlandkreis, zu dem auch Aschersleben zählt, einige Mitglieder unseres Vereins und viele Kursteilnehmer der VHS Kerava. Die Reiseteilnehmer waren auf einer 8-tägigen Schnuppertour nach Finnland, veranstaltet von der Kreisvolkshochschule (KVHS) Salzlandkreis. An- und Abreise der Gruppe erfolgte mit einem eigenen Bus auf der Finnlines-Fähre Rostock-Helsinki. Unterkunft bot das Scandic-Hotel in Järvenpää.

Den Abend eröffnete der Rektor der VHS Kerava Herr Pertti Rantanen. Schon vor dem Begegnungsabend hatten die Reisenden unter Führung von Terttu Lehtiniemi die wichtigsten Sehenswürdigkeiten am Tuusulanjärvi-See und – geleitet von Pertti Rantanen – die Stadt Kerava besichtigt. Zu den Teilnehmern der Gruppe zählte auch die Leiterin der KVHS, Frau Anne Forisch. Die Reiseleiterin Frau Cathleen Brand präsentierte uns mit Worten und schönen Fotos ihre Heimatstadt. Unser Vorsitzender Sakari Heikkilä stellte unseren Verein vor. Weitere Programmpunkte waren ein Finnisch-Blitzkurs und eine (subjektive) Schilderung „Als Deutscher in Finnland“.

Das Programm der nächsten Tage umfasste einen vom Unterzeichneten begleiteten Ausflug zur Glashütte von Iittala und nach Tampere (Dom, Markthalle, Koskenranta, Pispala; zurück mit Stopp in Aulanko); dann eine Fahrt nach Turku und Kemiö mit Pertti Rantanen als Gastgeber in seinem dortigen Sommerhaus; und schließlich am Rückreisetag noch ein Helsinki-Besuch mit Felsenkirche, Suomenlinna, 3T-Strassenbahnfahrt und Restaurant Zetor.

Reiseleiterin-Zitat nach der Ankunft in Aschersleben: „Die Fahrt war ein Erfolg...“
(Text und Foto: LMa)

Herbstsitzung des Verbandes der Finnisch-Deutschen Vereine

Der Verband der Finnisch-Deutsche Vereine (SSYL) hielt seine Herbstsitzung am 2. Oktober in Turku ab. In der Sitzung wurde unter anderem entschieden, dass ab 2012 der SSYL-Anteil des Mitgliederbeitrags für Einzelpersonen 8,50 EUR (jetzt 7,50 EUR) und der Beitrag für Familien 11,50 EUR (jetzt 10 EUR) betragen soll.

Die Sitzung war etwas feierlicher als gewöhnlich, weil der Finnisch-Deutsche Verein Turku gleichzeitig sein 50-jähriges Bestehen feierte. Zum Festprogramm gehörten u.a. ein Konzert des finnisch-deutschen Jazztrios KLIMA KALIMAN und eine Stadtrundfahrt, die sich auf die deutschen Einflüsse in Turku konzentrierte.

Am Montag dem 3.10. wurde das Festseminar organisiert, zu dem Turkus Partnerstädte Rostock und Köln Glückwünsche und Grüße überbrachten. Die Festrede wurde vom Yleisradio-Direktor Lauri Kivinen auf Deutsch gehalten.

Während der Herbstsitzung wechselte auch der Verbandsvorsitzende, denn Pirjo Luoto ging nach 14-jähriger Amtszeit in Rente. Den Vorsitz übernahm Paula Helin. Sie hat vorher am Finnland-Institut in Berlin und an der Hochschule für Landesverteidigung gearbeitet. Als erste Amtshandlung von Paula wurde entschieden die Vereinsinternetseiten zu erneuern. Die technische Unterstützung kommt hierfür von der Metropolia-Fachhochschule. SSYL hat außerdem eine Facebookseite eröffnet, um vornehmlich den Schüleraustausch zu unterstützen.

Diese verrückten Finnen, oder sind sie es wirklich?

Dieter Hermann Schmitz stellte sein Buch "Die spinnen, die Finnen - Mein Leben im hohen Norden" am 13.10. im Järvenpää-Haus vor. Das Buch berichtet von einem deutschen Mann, der schon lange in Finnland wohnt, sich aber selbst weder als richtig finnisch und auch nicht mehr als richtig Deutsch sieht. Bei dieser Gelegenheit las der Autor verschiedene Passagen aus seinem humoristischen Buch vor und erzählte auch aus seinem eigenen Leben in Finnland.

Das Buch ist eine Bündelung von Selbsterlebtem, Reiseführer und Fiktion. Dieses Buchgenre ist besonders in Deutschland beliebt, und der Ullstein Verlag hat schon viele ähnliche Bücher herausgebracht. „Die spinnen, die Finnen – Mein Leben im hohen Norden“ kam im Frühjahr heraus und ist im Buchhandel Akateeminen und online erhältlich.

Jäsenkirje marraskuu 2011

Ohjelma marraskuu – tammikuu

Seuraava jäsenkirje ilmestyy helmikuun 2012 alussa.

Tulevat tapahtumat

Kantapöytä

Stammtisch-kantapöytä pidetään kuukauden **toisena** maanantaina klo 19.00. Talvella Casa Toscanassa, hotelli Rivolissa, rautatieasemaa vastapäätä, kesällä puistoravintola Huilissa.

Kantapöytä on kaikille avoin – myös ystävämme ovat tervetulleita!

Ma 14.11. klo 19.00 Kantapöytä Casa Toscanassa

Ma 12.12. klo 19.00 Kantapöytä Casa Toscanassa

Ma 9.1. klo 19.00 Kantapöytä Casa Toscanassa

Ke 14.12. klo 18.30 Järvenpääläisten ystävyysseurojen yhteistä pikkujoulua vietetään Vanhankirkon alasalissa (Kirkkotie 1-3, Järvenpää). Pikkujoulut järjestää tänä vuonna Suomi-Unkari-seuran Järvenpään osasto. Ilmoittautumiset 8.12. mennessä Heli Alajalle, heli.alaja@gmail.com. Mukaan pikkulahja pukinkonttiin.

Vinkkejä muista tilaisuuksista

La 19.11. klo 10–15 Riihimäen saksalaiset joulumarkkinat

Riihimäen Ragnar Granitin aukio ja sen ympäristö täyttyvät saksalaishenkisistä joulumarkkinoista jo viidennen kerran. Sisämyyntipaikat ovat Majakan kauppakeskuksen ala- ja yläkerrassa sekä paikoitusalueen puoleisessa paalaushallissa. Glühweinia myydään Irlannin Setterissä ja Feeniks Café pystyttää glögiteltan. Markkinakojuista saa bratwurstia, räiskäleitä ja paistettuja muikkuja. Kauppiaita on paikalla seitsemänkymmentä. Torilla raikaa saksalainen joulumusiikki ja elävää musiikkia esittävät useat kuorot. Joulupukin muori päivystää ja jakaa namuja lapsille ja lapsenmielisille. Paikalle pystytetään myös suuri jouluseimi. Markkinat järjestää Riihimäen Suomi-Saksa yhdistys.

La 26.11. Saksalaisen koulun joulumarkkinat (Malminkatu 14, Helsinki)

La 18.12. klo 18.00 Kauneimmat joululaulut Saksalaisessa kirkossa (Unioninkatu 1, Helsinki)

Helsingin Goethe-Instituutilla on uusi osoite:

Salomonkatu 5 B, 00100 HELSINKI (Hotelli Presidentin talo, sisäänkäynti Narinkkatorin puolelta)

Avoimna ma–to klo 12–18, pe 12–16. <http://www.goethe.de/ins/fi/hel/fiindex.htm>

Ajankohtaisista Goethe-Instituutin ohjelmista mainittakoon esimerkiksi:

TIISTAILOKUVAT Goethe-elokuvaklubissa, kieli saksa, engl. tekstitys

Sisäänpääsy Goethe-Filmclub-kortilla 8 € tai 2 € / elokuva

esim. 29.11. Nosferatu - Phantom der Nacht, ein Film von Werner Herzog (1978, Farbe, 103 min.)

Kieliopetusta järjestävät keväällä kansalais- ja työväenopistot:

www.jarvenpaa.fi/tyovaenopisto

www.tuusula.fi/kansalaisopisto/

www.kerava.fi/keravanopisto.asp

Menneitä tapahtumia

Kumpulan kasvitieteellinen puutarha

Kymmenhenkinen ryhmä TSSY:n jäseniä ja heidän ystäviään teki retken 10.9.2011 Kumpulan kasvitieteelliseen puutarhaan. Sää oli mitä mainioin ja puutarha vielä kesäisessä kukoistuksessaan.

Puutarhanhoito on tuhansia vuosia vanha kulttuurin muoto, ehkä vanhempikin, kuuluu Paratiisissakin olleen omenia. Kuitenkin varhaisimmat kasvitieteelliset puutarhat syntyivät vasta renessanssin aikana, 1500-luvulla. Suomen ensimmäinen kasvitieteellinen puutarha perustettiin Turkuun vuonna 1678 ja siirrettiin sitten yliopiston mukana uuteen pääkaupunkiin Helsinkiin vuonna 1829. Kaisaniemen puutarhan avajaisista vierähti liki 180 vuotta, ennen kuin Kumpulan puutarha avattiin. Yli 20 vuotta rakennettu puutarha palvelee kasvitieteen tutkimusta ja opetusta ja tarjoaa oivalluksen iloa ja elämyksiä kaikille kiinnostuneille.

Kumpulan historia on mielenkiintoinen. Kumpulan kartano oli 1800-luvulla yksi suurimmista ja parhaiten hoidetuista tiloista Helsingin seudulla. Yli 400 hehtaarin tilaan kuuluivat Hermannin ja Toukolan alueet sekä puolet Käpylästä. Kartanon nykyiset rakennukset ovat 1800-luvulta, mutta itse tila on huomattavasti vanhempi, se muodostui Gumtäct-nimisen kylän paikalle 1400-luvun lopulla. Muutaman kilometrin päähän kartanosta perustettiin vuonna 1550 Helsingin kaupunki.

Lyhyesti:

- 1460-luvulla ensimmäinen kirjallinen maininta kartanosta
- 1481 Wiksbergin säteritila (Kumpulan kartano) muodostui ja sai rälssikirjan eli verovapauden 1498
- 1841 nykyinen päärakennus valmistui
- 13.5.1848 Maammelaulu laulettiin Kumtähden kentällä, kartanon mailla.
- 1893 Helsingin kaupunki osti tilan ja vuokrasi sen. Näinä aikoina tila oli suuri maidontuottaja.
- 1905–1960 vuokralaisena oli lääkintöhallitus ja kartanossa ylimääräinen veneeristen tautien sairaala.
- 1928 alueen suomenkieliseksi nimeksi tuli Kumpula, myös Gumtäct-nimen ohella käytettiin Gumtähti- ja Kumtähti-nimiä.
- 1979 alue vuokrattiin yliopistolle ja vuonna 2009 avattiin yleisölle vuodesta 1987 alkaen rakennettu kasvitieteellinen puutarha.

Kumpulan kasvitieteellinen puutarha on perustettu nykyaikana, joten siihen ja sen kasveihin voi tutustua netissäkin. Kumpulan kasvit lienevät jo lehtensä pudottaneet, mutta seuraava kevät on kohta ovella, suosittelen poikkeamista Kumpulaan. Kumpulassa nähtynä ja esitteistä kerännyt Sakari Heikkilä

Saksalainen ilta Keravalla 12.9.2011

Tuoreen Keravan ja Ascherslebenin ystävyyskaupunkisuhteen myötä Keravalla vieraili 22 hengen ryhmä Salzlandin piirikunnasta, johon myös Aschersleben kuuluu. Sompion koululla vietettyyn saksalaiseen iltaan kerääntyi saksalaisvieraiden lisäksi yhdistyksemme jäseniä ja monia Keravan opiston opiskelijoita. Saksalaisvieraat olivat Salzlandin piirikunnan kansalaisopiston järjestämällä kahdeksanpäiväisellä Suomen matkalla. Ryhmän matka sujui omalla bussilla ja Finnlinesin laivalla. Vieraat majoituivat Järvenpään Scandic-hotelliin.

Saksalaisen illan avasi Keravan opiston rehtori Pertti Rantanen. Jo ennen tätä iltaa matkailijat olivat käyneet Terttu Lehtiniemen johdolla Tuusulan Rantatien tärkeimmissä nähtävyyksissä ja tutustuneet Pertti Rantasen johdolla Keravaan. Matkalle osallistui myös Salzlandin piirikunnan kansalaisopiston johtaja Anne Forisch. Matkanjohtaja Cathleen Brand esitteli meille kotikaupunkiaan sanoin ja kuvin. Meidän puheenjohtajamme esitteli yhdistystämme. Ohjelmassa oli myös suomen kielen pikakurssi ja (subjektiivinen) kertomus "saksalaisena Suomessa".

Seuraavien päivien ohjelmaan kuului allekirjoittaneen johtama retki Iittalan lasitehtaalle ja Tampereelle (tuomiokirkko, kauppahalli, Koskenranta, Pispala; paluumatkalla pysähdyttiin Aulangolla); sitten retki Turkuun ja Kemiönsaarelle, jolla Pertti Rantanen toimi isäntänä hänen kesäasunnollaan; ja lopuksi viimeisenä matkapäivänä vierailu Helsingissä ohjelmassa Tempeliahaukion kirkko, Suomenlinna, 3T-raitiovaunuajelu ja ravintola Zetor.

Sitaatti matkanjohtajalta Ascherslebeniin paluun jälkeen: "Matka oli menestys..."
(teksti ja kuva saksankielisessä osassa: LMa)

Suomi-Saksa Yhdistysten Liiton syyskokous

Suomi-Saksa Yhdistysten Liitto (SSYL) piti syyskokouksensa Turussa 2. lokakuuta. Kokouksessa päätettiin muun muassa, että vuonna 2012 SSYL:n osuus jäsenmaksusta on 8,50 euroa (7,50 euroa) yksittäiseltä jäseneltä ja 11,50 euroa (10 euroa) perheeltä. Suluissa nykyiset jäsenmaksut.

Kokouksen puitteet olivat tavallista juhlavammat, koska samassa yhteydessä vietettiin Turun Suomalais-saksalaisen yhdistyksen 50-vuotisjuhlaa. Juhlaohjelmasta mainittakoon suomalais-saksalaisen jazztrio KLIMA KALIMAN konsertti ja kiertoajelu, joka keskittyi saksalaisiin vaikutteisiin Turussa. Maanantaina 3.10. oli juhlaseminaari, johon Turun ystävyyskaupungit Rostock ja Köln toivat tervehdyksensä. Juhlapuheen piti Yleisradion toimitusjohtaja Lauri Kivinen saksaksi.

Syyskokouksessa vaihtui myös liiton toiminnanjohtaja 14 vuotta palvelleen Pirjo Luodon jäädessä eläkkeelle. Uutena aloitti Paula Helin. Hän on aiemmin työskennellyt Suomen Saksan instituutissa Berliinissä ja Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Ensi töikseen Paula on päättänyt uudistaa liiton verkkosivut. Tietoteknisen puolen hoitaa Metropolia-ammattikorkeakoulu. SSYL on perustanut myös Facebook-tilin aluksi lähinnä vaihto-oppilaita palvelemaan.

Hulluja nuo suomalaiset, vai ovatko?

Dieter Hermann Schmitz kävi puhumassa 13.10. Järvenpää-talolla kirjastaan "Die spinnen, die Finnen – Mein Leben im hohen Norden". Kirja kertoo saksalaisesta miehestä, joka on asunut pitkään Suomessa, mutta ei tunne itseään oikein suomalaiseksi eikä enää saksalaiseksikaan. Tilaisuudessa kirjailija luki otteita humoristisesta kirjastaan ja kertoi myös omasta elämästään Suomessa.

Kirja on yhdistelmä omaelämäkertaa, matkaopasta ja fiktiota. Tämä kirjallisuuden laji on nykyään erityisesti Saksassa suosittu ja Ullstein-kustantamo onkin julkaissut monia ns. maahuumorikirjoja. "Die spinnen, die Finnen – Mein Leben im hohen Norden" ilmestyi keväällä ja on saatavilla Akateemisesta kirjakaupasta ja verkkokaupoista.

*Frohe Weihnachten und guten Rutsch ins Neue Jahr!
Hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta!*

*Im Namen des Vorstandes – hallituksen puolesta
Andrea Fichtmüller, Sakari Heikkilä, Lothar Mallon, Katja Mälkki, Veikko Norrman ja Anu Ylisalmi*

Kontaktadressen des Vorstandes / Hallituksen yhteystiedot

www.tssy.org